

Københavns Universitet

Revisionsprotokollat af 12. april 2023

Årsrapport 2022

Indholdsfortegnelse

1. Konklusion på vores revision

- 1.1 Kapitalberedskab
- 1.2 Ledelsens påtegninger
- 1.3 Ledelsesberetning, målrapportering og anden compliance

2. Betydelige risici og fokusområder ved revisionen

- 2.1 Nærmere oplysninger om betydelige revisionsrisici
- 2.2 Universiteternes anvendelse af obligatoriske regnskabsdimensioner
- 2.3 Bygningsdrift og voldgiftssager

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte)

4. Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

- 4.1 Mål- og resultatstyring (inkl. strategisk rammekontrakt)
- 4.2 Løn- og ansættelsesforhold
- 4.3 Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)
- 4.4 Gennemførelse af indkøb
- 4.5 Aktivitets- og ressourcestyring (eksternt finansierede projekter)

5. Andre forhold

6. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater

7. Redegørelse for den udførte revision af udvalgte områder

- 7.1 Regnskabsafslæggelsesproces
- 7.2 Immaterielle og materielle anlægsaktiver
- 7.3 Indtægter
- 7.4 Gager og lønninger
- 7.5 Generelle it-kontroller

Bilag 1 - Samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte

Bilag 2 - Plan for forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

8. Underskriftsside

Symbolforklaring

- Risiko, der har væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten og kræver ledelsens bevågenhed
- Ingen væsentlige kommentarer, men med anbefalinger eller observationer, der har ledelsens bevågenhed, for at imødegå risici eller områder/oplysninger, som bør have bestyrelsens opmærksomhed
- Ingen væsentlige eller kritiske kommentarer

1. Konklusion på vores revision

Vi afgiver en revisorerklæring uden forbehold, fremhævelser eller andre rapporteringsforpligtelser

Vi har afsluttet vores revision af årsrapporten for KU for 2022, som ledelsen har udarbejdet, og afgivet en revisorerklæring uden forbehold eller fremhævelser af forhold i regnskabet eller ved revisionen.

Vi har forespurgt ledelsen om eventuelle begivenheder indtruffet efter balancedagen samt gennemlæst materiale vedrørende seneste interne rapportering pr. 28. februar 2023. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

I henhold til IESBA's retningslinjer for revisors etiske adfærd og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, kan vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Vi betragter med vores påtegning revisionen af årsrapporten for 2022 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog ifm. notater og beretninger bede om uddybende forklaringer og ligeledes påbegynde yderligere undersøgelser vedrørende tidligere regnskabsår. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er omfattet af påtegningen, bliver vurderet på ny.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Revisionen har omfattet aktivitets- og ressourcestyring, herunder projekthåndtering, mål- og resultatstyring, løn og ansættelsesmæssige dispositioner samt gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed). Vi har afgivet udtalelse om, at den foretagne revision ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Vi har i henhold til definitionerne i SOR med høj grad af sikkerhed konkluderet, at dispositioner inden for de undersøgte områder er i overensstemmelse med relevante bestemmelser i bevillinger, love og forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Herudover har vi med høj grad af sikkerhed konkluderet, at de undersøgte systemer, processer og dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Høj grad af sikkerhed giver iht. SOR en høj sikkerhed, men ikke en absolut sikkerhed, for, at reglerne er overholdt.

Konklusion på finansiel revision

Hvis bestyrelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsrapporten med en revisorerklæring uden forbehold eller fremhævelser af forhold i regnskabet eller ved revisionen.

Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen, hoved- og nøgletal og afrapportering på strategisk rammekontrakt (herefter benævnt ledelsesberetningen) for at påse, om informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsrapporten og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendte med ifm. vores revision, samt at den er udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler.

Vi har ikke fundet fejlinformation i ledelsesberetningen, og vi bekræfter dette i vores udtalelse herom.

Årsrapporten udviser følgende:

mio.kr.	2022	2021
Resultat	(236)	327
Aktiver	8.985	8.762
Egenkapital	3.437	3.073
<i>Heraf teknisk egenkapital</i>	<i>1.604</i>	<i>1.004</i>
<i>Heraf fleksibel egenkapital</i>	<i>1.833</i>	<i>2.069</i>

Økonomisk udvikling og going concern

Årets underskud udgør 235,6 mio. kr. (52,3 mio. kr. før finansielle poster) mod et budgetteret underskud på 276,5 mio. kr. (288,5 mio. kr. før finansielle poster). Ændring i resultat før finansielle poster i forhold til budgettet på 236,2 mio. kr. skyldes på indtægtsiden bl.a. tilbagebetaling af for meget betalt husleje i 2020/21 samt energiafgiftsrefusioner (44 mio. kr.). Der er et mindreforbrug på husleje, primært grundet udskudt overtagelse af Niels Bohr Bygningen (76 mio. kr.). Der er lavere ejendomsskatter (6 mio. kr.) end forventet og lavere omkostninger til indflytning i og ibrugtagning af Niels Bohr Bygningen og den nye museumsbygning på Statens Naturhistoriske Museum (117 mio. kr.). Modsat er der generelt højere omkostninger til reparation og vedligehold, ligesom der er lavet en hensættelse som følge af øget reetableringsforpligtelse på private lejemaal (samlet 50 mio. kr.). Endelig er overskuddet på den indtægtsdækkede virksomhed større end budgettet (33 mio. kr.).

De finansielle poster viser en meromkostning på 195 mio.kr. i forhold til budget som følge af ustabilitet på de finansielle markeder.

Vi har i forbindelse med revisionen ikke konstateret forhold, som indikerer, at der i 2022 og perioden frem til regnskabets aflæggelse er truffet dispositioner, der bringer universitetets videreførelse i fare₇₅₆

Indledning og opsummering (side 1 af 2)

Vi har afsluttet revisionen af årsrapporten for KU for 2022 og opsummeret vores observationer i dette revisionsprotokollat

Kvalitet i revisionen er vores førsteprioritet. Vi planlægger og udfører vores revision for at sikre, at vi har fokus på de væsentlige og risikofyldte forretningsområder samt administrative funktioner, der har betydning for årsregnskabet.

I den finansielle revision af årsregnskabet har vi vurderet væsentlighedsniveauet til 200 mio.kr. (2021: 140 mio.kr.). Væsentlighedsniveauet er hævet som følge af, at vi i en længere periode ikke har konstateret fejl under revisionen. Vi vil rapportere alle identificerede fejl, der enkeltvis eller sammenlagt overstiger 10 mio.kr. i vores revisionsprotokollat.

Revisionsomfanget for 2022 er fastsat ud fra budgetterede omkostninger. Vi anser dette for passende baseret på KU's interne kontrolmiljø og kontroller.

Væsentlighedsniveauet er fastsat for at kunne prioritere revisionsindsatsen mod områder, hvor der er risiko for væsentlige fejl.

Vi fremlægger vores årsafslutningsprotokollat for 2022-revisionen for bestyrelsen. Vi gør opmærksom på følgende hovedbudskaber i protokollatet:

Årets resultat

Årets underskud udgør 235,6 mio. kr. (52,3 mio. kr. før finansielle poster) mod et budgetteret underskud på 276,5 mio. kr. (288,5 mio. kr. før finansielle poster). Der henvises til afvigelsesforklaring mellem årets resultat og budget på side 756.

Budgetafvigelsen ekskl. finansielle poster udgør ca. 2,6% af omsætningen, og 1,4% af omsætningen, hvis der ses bort fra campus afvigelserne. I 2021 var afvigelsen i forhold til omsætningen godt 4%, det er således i 2022 lykkedes KU med at nedbringe budgetafvigelserne gennem en målrettet og mere tæt opfølgning. KU har oplyst at arbejdet fortsættes i 2023.

Vi er enige i dette fokus og anbefaler herunder, at dette arbejde kombineres med målsætninger for prognosesikkerhed på fakultets eller institutniveau, henset til KU's allerede planlagte aktiviteter samt fremtidige behov for opsparing og investeringer.

Forventninger til 2023

KU budgetterer med et underskud på 411,5 mio.kr. I forhold til dette budget er det forudsat, at takst 1-forhøjelsen videreføres. Såfremt takst 1-forhøjelsen ikke videreføres i Finansloven for 2023, vil det have en væsentlig negativ konsekvens for KU i form af en indtægtsnedgang på ca. 65-70 mio.kr. Det budgetterede underskud i 2023 og årene frem er bl.a. udtryk for de stigende omkostninger på bygningsområdet, ekstraordinære meromkostninger til forsyningsområdet samt strategiske indsatser. Det forventede underskud vil, kombineret med investeringer, medføre et væsentligt forbrug af KU's likviditet i 2023.

Revision af processer og interne kontroller

Som et centralt element i revisionen har vi gennemgået KU's generelle it-kontroller og interne kontroller.

KU's kontrolmiljø og regnskabsprocesser har ikke givet anledning til bemærkninger. Generelle it-kontroller har givet anledning til anbefalinger, som er uddybet i afsnit 7.5. Det er vores vurdering, at KU's forretningsgange, interne kontroller og generelle it-kontroller medvirker til at sikre et forsvarligt grundlag for udarbejdelsen af årsrapporten og den løbende controlling.

For uddybende bemærkninger henvises til afsnit 7.1 og 7.5

Igangværende voldgiftssager

KU anlagde i 2018 interne statslige voldgiftssager mod Bygningsstyrelsen (BYGST). Formålet var at få en juridisk vurdering af KU's lejevilkår og en ansvarsplacering i en række problematiske byggesager, hvor der har været væsentlige forsinkelser og fordyrelser.

I 2020 blev voldgiftssagen på Pharma Science Building afgjort, og i januar 2022 blev voldgiftssagen om det generelle huslejeniveau afsluttet, uden at KU har fået medhold. Udfaldet af de afgjorte voldgiftssager med BYGST betyder, at KU ikke får refunderet husleje vedrørende tidligere år, og at KU kan pålægges højere huslejeopkrævninger end oprindeligt budgetteret. Dette betyder, at der fortsat er usikkerhed ift. KU's fremtidige huslejeniveau.

KU's ledelse er ved at vurdere, hvilken betydning de højere huslejer har for KU's samlede økonomi og prioriteringer, herunder evt. tilskudsmæssige samt forsknings- og uddannelsesmæssige konsekvenser. Politisk er der, som det fremgår af ledelsesberetningen til årsrapporten, indikationer på, at KU kompenseres for dele af den stigning i huslejen på Niels Bohr-bygningen, der skyldes budgetoverskridelsen ifm. byggeprojektet.

Indledning og opsummering (side 2 af 2)

Vi har afsluttet revisionen af årsrapporten for KU for 2022 og opsummeret vores observationer i dette revisionsprotokollat

Eksternt finansierede projekter

Efter ønske fra KU har vi i forbindelse med forvaltningsrevisionen for 2022 fokuseret på aktivitets- og ressourcestyring, herunder håndtering af eksternt finansierede projekter. I den forbindelse har vi konstateret følgende:

- Processer understøtter, at KU's årsrapport er korrekt,
- der er tilrettelagt processer, der muliggør korrekt regnskabsafklæggelse på de enkelte projekter,
- processerne er decentrale og det er vanskeligt for KU at overvåge, at disse fungerer som beskrevet og med den fornødne kvalitet,
- for at mindske risikoen for, at der afviges fra processerne, er der behov for, at KU vurderer, hvorledes der kan etableres en forsvarslinje der bedre sikrer at kontrollerne gennemføres i overensstemmelse med KU's beskrevne formelle forretningsgange. Forsvarslinjerne kan styrkes ved ændret organisering, bedre systemunderstøttelse eller andre tiltag eksempelvis med afsæt i BCG-analysen.

KU har oplyst, at området har særlig bevågenhed, og at der arbejdes på en styrkelse forsvarslinjerne.

For uddybende bemærkninger henvises til afsnit 4.5.

HR og løn

Det er vores vurdering, at KU har etableret forretningsgange, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer (praksis), herunder fastsættelse og udbetaling af engangsvederlag, hvor der anvendes faste blanketter, der dokumenterer specificering af præstationerne, samt faste godkendelsesprocedurer.

Der opstod i 2021 udfordringer i forbindelse med implementeringen af KU's HR-system (KUPA), herunder datamigreringen fra det tidligere system. KU har oplyst os om vedvarende udfordringer med implementeringen af KUPA i 2022, hvorfor det ikke har været muligt at få pålidelige dataudtræk, fx i forbindelse med opgørelsen af feriepengeforpligtelsen. Det forventes, at KU er helt i mål med implementeringen/konfigurering i 2023.

Vi har vurderet de økonomiske og juridiske kritiske risici i forbindelse hermed.

For uddybende bemærkninger henvises til afsnit 7.4

Revision i henhold til Standarderne for Offentlig Revision (SOR)

Som led i vores revision planlægger og udfører vi juridisk-kritisk revision i henhold til SOR 6 og forvaltningsrevision i henhold til SOR 7. Rotationen for 2022 er som følgende:

Juridisk-kritisk revision – plantemaer:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Indtægtsdækket virksomhed
- Gennemførelse af indkøb
- Gennemførelse af salg (IDV)

Forvaltningsrevision - plantemaer

- Aktivitets- og ressourcestyring, herunder økonomistyring, projektadministration og styring af eksternt finansierede projekter
- Mål- og resultatstyring

Rotationsplan fremgår af bilag 1

Andre forhold

Fælles kontoplan og regnskabsparadigme

KU har i 2022 implementeret den fælles kontoplan.

Der har givet dispensation til sektoren for opstilling af resultatopgørelsens omkostningsside efter den artsopdelte metode. Dispensationen indebærer, at omkostninger opdeles efter formål og opstilles i en note til resultatopgørelsen.

KU har herudover modtaget dispensation i relation til, at tilskud til uddannelse udbetalt via finansloven indregnes som indtægt i det finansår, det er bevilget for. Dispensationen vedrører specifikt, at midler givet til udvidelse af optag på tandlægestudiet, i alt 62,5 mio. kr., periodiseres og først indtægtsføres i takt med forbruget.

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettede forretningsgange, processer og kontroller til opfyldelse af registrering efter UFM's fælles kontoplan og regnskabsdimensionerne, og at disse bidrager til, at de obligatoriske regnskabsdimensioner anvendes.

Det er vores vurdering, at ledelsen har passende fokus på at følge de obligatoriske regnskabsdimensioner.

1.1 Kapitalberedskab

Vi vurderer, at KU har et forsvarligt kapitalberedskab. En væsentlig del af de likvide beholdninger på 4.111 mio. kr. kan henføres til forudbetalte bundne tilskud med 3.359 mio.kr. Realiseres det forventede likviditetsforbrug i budget 2023, er KU's likviditet lavere end de forudbetalte bundne tilskud.

Vi har som led i revisionen foretaget en vurdering af KU's kapitalberedskab.

KU har oplyst, at de ikke er bekendt med væsentlige forhold, som kan påvirke KU's kapitalberedskab, herunder har KU som led i udarbejdelsen af årsrapporten dokumenteret regnskabsprincippet om, at fortsat drift (going concern) er passende.

Konklusion

Vi er enige i, at KU har et kapitalberedskab, der vurderes forsvarligt og tilstrækkeligt til også at kunne absorbere negative afvigelser i forhold til det bestyrelsesgodkendte budget for 2023, og vi er enige i, at årsregnskabet baserer sig på, at KU er en going concern. Det budgetterede likviditetsforbrug i budgettet for 2023 medfører at KU fremadrettet skal vurdere i hvilket omfang likviditet fra forudbetalte bundne tilskud kan finansiere de almindelige aktiviteter.

Kapitalberedskab

KU har pr. 31. december 2022 et samlet "likvid kapitalberedskab" på 242 mio. kr.:

mio.kr.	2023 (budget)	2022	2021
Likvide beholdninger	1.334	2.052	2.072
Værdipapirer	2.055	2.055	2.054
Uudnyttede trækings- og garantirammer	4	4	4
Samlet likviditet (sum)	3.393	4.111	4.130
Forudbetalte ekstraordinære tilskud	(33)	(33)	(24)
Forudbetalte bundne tilskud	(3.359)	(3.359)	(3.612)
Forudbetalt finanslovstilskud	(477)	(477)	(482)
Netto likvid kapitalberedskab	(476)*	242	12

*I kolonnen for budget 2023 er antaget at forudbetalte tilskud forbliver uændrede og at værdien af værdipapirbeholdningen er uændret.

Bemærkninger

Grundet det forventede underskud på 411,5 mio. kr. samt betaling af en væsentlig del af KU's egenfinansiering af det kommende Statens Naturhistoriske Museum på 188,8 mio. kr. (forudbetaling af husleje), forventes KU's likviditet at blive reduceret betydeligt i 2023.

Vi har fået forelagt bestyrelsesgodkendt budget for 2023, som er gennemgået på bestyrelsesmødet i december 2022. Budgettet viser likvide beholdninger på 1.334 mio. kr. ekskl. værdipapirer pr. 31. december 2023 mod likvide beholdninger på 2.052 mio. kr. pr. 31. december 2022.

Reduktionen i likvide beholdninger betyder at den samlede likviditet vil være lavere end de forudbetalte bundne tilskud.

Vi anbefaler ledelsens fortsatte fokus på likviditetsstyring, samt at det vurderes hvilken andel af de forudbetalte bundne tilskud, der skal foreligge som likvider eller værdipapirer. Vi notere os, at styring ud fra likviditet er blevet et fast punkt i rapporteringen til rektorat og bestyrelse, og at likviditet har høj fokus.

Henset til at FL 2023 ikke er vedtaget, og det forhold at der er større usikkerhed om fremtiden end i de seneste år, vil der i de kommende år være behov for fokus på at budgetter overholdes og at likviditetsudviklingen følges.

1.2 Ledelsens påtegninger

Oversigt over og bemærkninger til ledelsens påtegninger

Vi har i forbindelse med vores revision haft drøftelser med den daglige og øverste ledelse om kendskabet til besvigelser, herunder opnået forståelse for, hvordan den øverste ledelse udøver tilsyn med den daglige ledelses processer til identifikation og reaktion på risici for besvigelser, ligesom vi har indhentet ledelsens regnskaberklæring fra den daglige ledelse.

Vi har fået oplyst af ledelsen, at den ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser.

Vi har drøftet overvejelserne om besvigelser med universitetsdirektøren og bestyrelsesformanden den 28. marts 2023.

Bestyrelsen bekræfter endvidere ved underskrift at denne protokol, at bestyrelsen ikke har kendskab til besvigelser mod KU.

Ledelsespåtegning

Ledelsen skal iht. lovgivningen afgive en påtegning på årsrapporten, hvori det bekræftes, at:

- årsrapporten er blevet godkendt.
- årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler, herunder at målopstillingen og målrapporteringen er fyldestgørende.
- årsrapporten indeholder en ledelsesberetning og målrapportering, som indeholder en retvisende redegørelse og de relevante forhold, og at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med love og andre forskrifter mv.
- der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er omfattet af årsrapporten.

Rektoratets regnskaberklæring

Som led i revisionen har rektoratet afgivet en regnskaberklæring over for os vedrørende årsrapporten for 2022. Rektoratet har bl.a. bekræftet, at:

- statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, og at tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler.
- KU's forvaltning vurderes at være tilrettelagt i overensstemmelse med principperne for god offentlig økonomistyring og sikrer, at KU er sparsommelig, produktiv og effektiv.
- KU efter ledelsens opfattelse har overholdt lovgivningen, og at forvaltningen har været økonomisk hensigtsmæssig.

Endvidere har rektoratet erklæret, at fejl, der er konstateret under revisionen, er rettet i årsrapporten eller optaget på fejlliste og ikke rettet, da disse er fundet uvæsentlige.

Forespørgsler om besvigelser

Det er ved lov pålagt os at indhente udtalelser fra den daglige og øverste ledelse om eventuelle konstaterede eller formodede besvigelser eller fejlinformationer.

Den daglige ledelse har oplyst over for os, at den ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, ligesom der ikke vurderes at være særlig risiko for væsentlige fejl i virksomhedens årsregnskab som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af aktiver.

Den øverste ledelse bekræfter ved underskrift på dette dokument følgende:

- At den øverste ledelse er bekendt med ledelsens ansvar for udformning og implementering af interne kontroller for at forebygge og opdage besvigelser.
- At der efter den øverste ledelses vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at universitetet har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, herunder fejl i årsrapporten som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af universitetets aktiver.
- At den øverste ledelse ikke har kendskab til oplysninger om besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, der kan have involveret ledelsen eller medarbejdere, og som kan have en væsentlig betydning for årsrapporten.

1.3 Ledelsesberetning, målrapportering og anden compliance

Generelt høj kvalitet i ledelsesberetning, målrapportering og overholdelse af gældende lovgivning

Vi har til brug for bestyrelsens overvejelse medtaget visse nærmere informationer om ledelsesberetningen, målrapporteringen og anden compliance.

Vores revision har ikke omfattet ledelsesberetningen i årsrapporten.

Statens regnskabsregler kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision.

Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som i henhold til statens regnskabsregler skal indgå i ledelsesberetningen. Vi har desuden som led i forvaltningsrevisionen foretaget gennemgang af resultatmålsrapporteringen.

Vi har kontrolleret, at ledelsen overholder alle pligter i henhold til lovgivningen i relation til statens regnskabsregler.

Vi har kontrolleret, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med relevante vejledninger.

Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler

Vi har foretaget kontrol af, at bestyrelsen overholder de pligter, som den i henhold til lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv.

Endvidere har vi påset, at KU på alle væsentlige områder overholder statens regnskabsregler.

Indtægtsdækket virksomhed

Akkumuleret resultat er oplyst korrekt i årsrapporten og er positivt. Nærmere beskrivelse af den udførte revision fremgår senere i rapporteringen.

Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold

Vi har foretaget kontrol af, at KU har foretaget de påkrævede rapporteringer til de respektive myndigheder, og at årsrapporter og revisionsprotokollater er underskrevet af bestyrelse og direktion.

Databeskyttelse

Der er i 2022 registreret i alt 56 hændelser om brud på persondatasikkerheden på KU, hvoraf 12 af disse sager blev anmeldt til Datatilsynet. Ingen af sagerne har givet anledning til kritik fra tilsynets side. Endvidere er der i 2022 arbejdet på at videreudvikle GDPR-området. Der er udarbejdet en række anbefalinger, som skal styrke den samlede GDPR-indsats i forhold til organisering, fælles indsats, kompetencer, ressourcer og opgaver. Blandt andet lægges der op til en styrket og fælles rådgivningsfunktion. KU's ledelse behandler udvalgets anbefalinger primo 2023.

Forskningsinfrastruktur

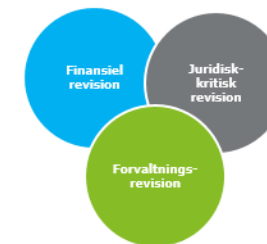
KU har opgjort dets forskningsinfrastruktur og vurderet, at forskningsinfrastrukturen er accessorisk. Vi har ikke konstateret forhold, der indikerer, at KU har ageret i strid med EU's regler om statsstøtte.

Strategisk rammekontrakt

KU har afrapporteret om status på de 6 aftalte strategiske mål og har redegjort for status på initiativer. Vi har ingen bemærkninger hertil.

2. Betydelige risici og fokusområder ved revisionen

Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Regnskabspost(er)	2022	2021	Bemærkninger fra den udførte revision
Ledelsens tilsidesættelse af kontroller (formodet betydelig risiko) (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er en formodet betydelig risiko for, at ledelsen tilsidesætter det interne kontrolmiljø med henblik på at begå besvigelser. 	Tværgående	●	●	Vi har ikke identificeret fejl eller mangler som følge af ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vores udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.
Indtægter og tilgodehavende fra tilskudsfinansierede aktiviteter indregnes med for højt beløb (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er afholdt omkostninger på projekterne, som ikke er tilskudsberettigede. 	Eksternt finansierede projekter	●	●	Vi har gennemgået forretningsgange, kontroller, projekterklæringer, foretaget stikprøver mv., hvilket har givet anledning til en fortsat uændret symbolfarve, da der i 2022 har været bemærkninger til 35 projekterklæringer ud af 51. Vi henviser til afsnit 4.5 samt afsnit 6 for uddybende beskrivelser.
Omkostninger er i forkert regnskabsperiode (F) Bevillingskontrol (JK)	<ul style="list-style-type: none"> Omkostninger indregnes ikke på det reelle afholdelsestidspunkt. 	Omkostninger	●	●	Vi har konstateret, at KU har tilrettelagt kontroller, der omfatter controlling, herunder omkostningsanalyser, samt kontrol af indregning og omkostningsgodkendelse. Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.
Oprævede huslejer fra Bygningsstyrelsen er fejlbehæftede (F), eller afviger fra KU's forventninger ved aftaleindgåelse	<ul style="list-style-type: none"> Gælden er indregnet med for høj eller for lav værdi. 	Leverandør af varer og tjenesteydelser	●	●	Udfaldet af de to afklarede voldgiftssager med BYGST betyder, at KU kan pålægges højere huslejeopkrævninger end oprindeligt budgetteret. Der er derved fortsat usikkerhed ift. KU's fremtidige huslejeniveau. De igangværende sager pr. 31. december 2022 er indregnet som skyldige beløb. Se nærmere omtale i afsnit 2.3. Vi har markeret forholdet med gul, da udfaldet af huslejebetalingerne vil kunne have stor indflydelse på KU's samlede økonomi og derfor har og fortsat bør have stor fokus.

2.1 Nærmere oplysninger om betydelige revisionsrisici

Ledelsens tilsidesættelse af kontroller (formodet betydelig risiko) – ingen observationer

Risiko

Ledelsens tilsidesættelse af kontroller udgør ifølge ISA 240 altid en betydelig risiko. I dette afsnit beskriver vi de specifikke områder, der medfører risiko for tilsidesættelse.

Vi har udført revisionshandlinger for at identificere eventuelle tilfælde af ledelsens tilsidesættelse af kontroller, herunder at indtægter og omkostninger er indregnet i korrekt periode. Vi beskriver i dette afsnit de handlinger og de områder, vi har haft fokus på.

Observationer

Vi har ingen observationer vedrørende ledelsens tilsidesættelse af kontroller.

Konklusion

Vi har ikke identificeret fejl eller mangler som følge af ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vores udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

En ledelse indtager generelt set en stilling, hvor det er muligt for den at begå besvigelser, fordi den kan manipulere regnskabsmaterialet og udarbejde manipulerede regnskaber ved at tilsidesætte kontroller, der ellers synes at fungere effektivt. Incitamentet kan være til stede, idet ledelsens aflønning består af et variabelt element.

Vi har drøftet dette med medlemmer af ledelsen og andre. Vi har overvejet muligheden for manglende neutralitet i regnskabsmæssige vurderinger og skøn, herunder analyseret væsentlige regnskabsmæssige skøn som fx test af feriepengehensættelse, brugstider på anlægsaktiver, hensættelser i relation til retssager og opgørelse af reetablering af indretning af lejede lokaler ved fraflytning. Herudover har vi testet, at KU har bevillingskontrol, der sikrer indregning af indtægter og omkostninger i korrekt periode. I den forbindelse har vi konstateret, at KU har tilrettelagt kontroller, der sikrer indregning i korrekt periode.

Vi har vurderet interne kontroller for årsafslutnings- og rapporteringsprocessen. Vi har derudover testet posterings- og kontroller for væsentlige usædvanlige transaktioner.

Vi har for at imødegå risikoen testet posterings- og rapporteringsprocessen omkring balancedagen og regnskabsafslutningen, idet erfaringen viser, at risikoen for tilsidesættelse er mere sandsynlig i denne periode.

Væsentlige transaktioner uden for KU's formål

Vi har i løbet af året ikke konstateret transaktioner uden for KU's formål.

2.2 Universiteternes anvendelse af obligatoriske regnskabsdimensioner

Forretningsgange og processer

Risiko

Der er risiko for, at KU ikke har forretningsgange, processer og kontroller, der sikrer, at den fælles kontoplan er implementeret, og at de obligatoriske regnskabsdimensioner anvendes.

Konklusion

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte forretningsgange, processer og kontroller til opfyldelse af registrering efter UFM's fælles kontoplan og regnskabsdimensionerne og har fundet, at disse bidrager til, at de obligatoriske regnskabsdimensioner anvendes. Det er vores vurdering, at ledelsen har passende fokus på at følge de obligatoriske regnskabsdimensioner.

Formål

Formålet er, at vi som led i revisionen af årsregnskabet - i tillæg til de krav, som følger af revisionsbekendtgørelsen - gennemfører en revision omfattende handlinger vedrørende de obligatoriske dimensioner for registrering af indtægter og omkostninger. Vores revision er udført ved test af de på institutionen tilrettelagte forretningsgange og kontroller for at efterleve kravene i UFM's konterings- og fordelingsvejledning samt ved stikprøvevise kontroller af registreringernes rigtighed på de enkelte dimensioner.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange, processer og kontroller for, at de obligatoriske regnskabsdimensioner anvendes, herunder at der er processer for implementeringen af den fælles kontoplan. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af påvirkningen på de forretningsmæssige beslutninger, der kan være truffet på baggrund af den foretagne registrering. Gennemgangen af konteringer er endvidere tilrettelagt ved analytiske handlinger og stikprøver.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, hvorvidt:

- institutionen har tilrettelagt og beskrevet forretningsgange for registrering på de fire obligatoriske dimensioner i institutionens regnskabsinstruks.
- forretningsgangene som minimum indeholder processer for registrering på dimensionerne: Art, virksomhedstype (delregnskab), sted og formål og processer for anvendelse af den model for formålsfordeling, som fremgår af UFM's konterings- og fordelingsvejledning, kapitel 6.

Omfang fortsat

- beskrivelsen i anvendt regnskabspraksis er fyldestgørende
- der er tilrettelagt kontroller, der sikrer, at forretningsgangene følges, herunder ledelsestilsyn.
- registreringerne på de fire obligatoriske dimensioner er sket efter ensartede principper fra år til år.

Observationer

KU har i 2022 implementeret den fælles kontoplan til fulde.

Der er givet dispensation til sektoren for opstilling af resultatopgørelsens omkostningsside efter den artaopdelte metode. Dispensationen indebærer, at omkostninger opdeles efter formål og opstilles i en note til resultatopgørelsen.

KU har herudover modtaget dispensation i relation til, at tilskud til uddannelse udbetalt via finansloven indregnes som indtægt i det finansår, det er bevilget for. Dispensationen vedrører specifikt, at midler givet til udvidelse af optag på tandlægestudiet, i alt 62,5 mio. kr., periodiseres og først indtægtsføres i takt med forbruget.

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte forretningsgange, processer og kontroller til opfyldelse af registrering efter UFM's fælles kontoplan og regnskabsdimensionerne, og at disse bidrager til, at de obligatoriske regnskabsdimensioner anvendes.

Det er vores vurdering, at ledelsen har passende fokus på at følge de obligatoriske regnskabsdimensioner.

2.3 Bygningsdrift og voldgiftssager

Det er vores vurdering, at administrationen af bygningsområdet er betryggende og med stor fokus på kontrol af aftaler med BYGST

Risiko

Der er risiko for, at bygningsdrift er fejlbehæftet grundet forkert periodisering, og indregnede skøn vedrørende huslejeopkrævninger kan være fejlbehæftede.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

KU er uenig med Bygningsstyrelsen (BYGST) om opkrævninger på større byggesager. Disse er blevet indregnet i årsrapporten for 2022, men KU har tilkendegivet uenighed, og fremsendte kontraktudkast er ikke godkendt af KU. Vi er enige i den regnskabsmæssige behandling.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlige fejl i relation til bygningsdrift, men der er fortsat skønsmæssig usikkerhed forbundet med udfaldet af voldgiftssagerne. Der er fortsat behov for at have opmærksomhed på området og de igangværende byggesager mod BYGST. Som følge af den væsentlige budgetmæssige effekt anbefales det, at KU's fokus fastholdes.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Ved revisionen af bygningsdrift har vi kontrolleret følgende forhold:

- Om KU's disponerings- og frigivelsesregler følges
- Om der er procedurer for fastlæggelse af budget, prognoser samt opfølgning på realiserede omkostninger
- Om der er procedurer, som sikrer korrekt periodisering af bygningsdriften.

Status på voldgiftssager fra tidligere år

De igangværende sager pr. 31. december 2022 er indregnet som skyldige beløb. Kontraktudkast fra BYGST er ikke underskrevet. KU anlagde i 2018 interne statslige voldgiftssager mod BYGST. Formålet var at få en juridisk vurdering af KU's lejevilkår og en ansvarsplacering i en række problematiske byggesager, hvor der har været væsentlige forsinkelser og fordyrelser. Udfaldet af de to afklarede voldgiftssager med BYGST betyder, at KU ikke får refunderet husleje vedrørende tidligere år, og at KU kan pålægges højere huslejeopkrævninger end oprindeligt budgetteret. Dette betyder, at der fortsat er usikkerhed om KU's fremtidige huslejeniveau, hvor KU primo 2022 har tabt voldgiftssag nr. to af i alt fire voldgiftssager mod BYGST.

KU's ledelse er ved at vurdere, hvilken betydning de højere huslejer har for KU's samlede økonomi og prioriteringer, herunder evt. tilskudsmæssige samt forsknings- og uddannelsesmæssige konsekvenser.

Huslejeopkrævning fra BYGST

KU har ibrugtaget bygningerne Copenhagen Plant Science Center (CPSC), og Mærsk Tårnet (MT). KU indregner forskellen mellem opkrævet husleje og den husleje, der svarer til den indgåede aftale, som en skyldig omkostning, dvs. ikke betalt, men opkrævet, huslejeandel. Herefter benævnt hensættelse.

Der hensættes ikke til ekstra huslejeomkostninger for MT og CPSC fra 2020, da KU har acontobetalt de fulde fakturaer, som BYGST har fremsendt i perioden 2020-2022, dog er der beregnet en renteomkostning på 2 mio.kr. i 2022 for MT, som er tillagt hensættelsen. For MT og CPSC udestår således primært afklaring af husleje fra tidligere år. KU har i 2020 modtaget, men endnu ikke godkendt, det nye kontraktgrundlag for CPSC i forbindelse med SEA 2020-ordning. KU er ikke enig i den anlægssum, som BYGST lægger til grund for huslejberegningen.

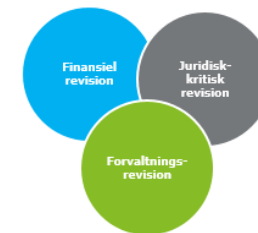
Der hensættes til husleje på Niels Bohr-bygningen (NBB) med udgangspunkt i den senest kendte anlægssum på byggeriet og den forholdsmæssige andel af byggeriet (ca. 13%), som KU har ibrugtaget. Sagen vedrørende NBB er sat i bero indtil byggeriets færdiggørelse; sagen forventes genoptaget i 2023 og tidligst afgjort i 2024/2025.

Udviklingerne i hensættelserne fra 2021 til 2022 kan ses jf. tabellen til højre.

Bygning	Hensættelse pr. 31.12.2022	Hensættelse pr. 31.12.2021
Niels Bohr-bygningen (NBB)	55,5 mio.kr.	25,7 mio.kr.
Copenhagen Plant Science Center (CPSC)	2,8 mio.kr.	2,8 mio.kr.
Mærsk Tårnet (MT)	29,5 mio.kr.	27,1 mio.kr.
Total	87,8 mio.kr.	55,6 mio.kr.

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte)

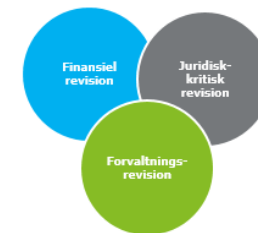
Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Regnskabspost(er)	2022	2021	Bemærkninger fra den udførte revision
Uddannelses- og forskningsaktiviteter indregnes i forkert periode eller med forkert beløb (F)	<ul style="list-style-type: none"> Der er uoverensstemmelse mellem finanslovtilskud og indregnet tilskud i regnskabet. 	Taxameter-, basisforsknings- og andre statslige tilskud	●	●	<p>Vi har konstateret, at indtægter fra uddannelses- og forskningsaktiviteter er indregnet i overensstemmelse med finansloven, dog med undtagelse af den dispensation, der er omtalt i afsnit 2.2.</p> <p>Endvidere har vi ifm. revisionen af dette område bl.a. gennemgået den af KU udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset at såvel bogførte direkte finanslovsbevilegede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.</p> <p>Finansloven for 2023 blev ikke vedtaget i december 2022 som følge af den nye regeringsdannelse i samme måned. Det er derfor ikke muligt at konkludere, hvorvidt takst 1-forhøjelsen fastholdes for 2023.</p> <p>Vi har ifm. revisionen foretaget gennemgang af aktivitetsindberetninger. Revisionen har til formål at vurdere fuldstændigheden og nøjagtigheden i indberetningerne. Forretningsgangen vurderes at være betryggende, dog med manuelle processer implementeret heri. Vi henviser ligeledes til afsnit 7.3</p>
Personaleomkostninger udbetales med forkert beløb (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU udbetaler lønninger, der ikke er i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer. 	Personaleomkostninger	●	●	<p>Vi har ifm. vores revision ikke konstateret tilfælde, hvor KU har udbetalt løn, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler m.m. Det er dog konstateret, at der er vedvarende udfordringer i forbindelse med implementeringen af KUPA i 2022, hvorfor det ikke har været muligt at stole på dataudtræk fx relateret til restferiedage. Det forventes, at KU er helt i mål med implementeringen/konfigurering i 2023.</p> <p>På baggrund af vores forespørgsler og undersøgelser er vi ikke blevet bekendt med en væsentlig økonomisk risiko.</p>

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte) – fortsat Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

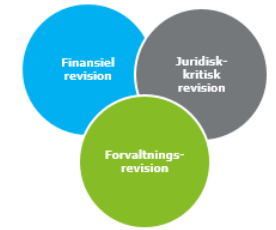

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Regnskabspost(er)	2022	2021	Bemærkninger fra den udførte revision
Gennemførelse af indkøb (JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke følger retningslinjerne for gennemførelse af indkøb. 	Tværgående			<p>Det er vores vurdering, at KU har etableret tilstrækkelige forretningsgange på området, der understøtter, at gennemførelsen af indkøb sker efter gældende lovgivning og i overensstemmelse med de tilrettelagte forretningsgange og indkøbspolitikker.</p> <p>Det skal bemærkes, at KU's indkøbspolitik senest er revideret i 2015. Det anbefales, at denne revideres løbende.</p> <p>Der henvises til afsnit 4.4.</p>
Årsrapporten bliver behæftet med fejl ifm. udarbejdelsen (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke opstiller årsrapporten iht. gældende lovgivning og vejledninger, herunder UFS' krav til fælles kontoplan og nyt regnskabsparadigme. Herudover at der sker fejl ifm. opstilling eller layout-proces. 	Tværgående			<p>Vi har gennemgået regnskabsudarbejdelsesprocessen og fået bekræftet, at processen i al væsentlighed er uændret fra tidligere år.</p>
Fælles kontoplan og regnskabsparadigme				<p>Vi har konstateret, at KU i 2022 har tilrettelagt forretningsgange og kontroller, der sikrer efterlevelse af UFS krav til fælles kontoplan og nyt regnskabsparadigme, herunder at årsrapporten er opstillet i henhold til UFS årsrapportskabelon med de fravigelser, der fremgår af KU's anvendte regnskabspraksis.</p> <p>Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.</p>	

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte) – fortsat

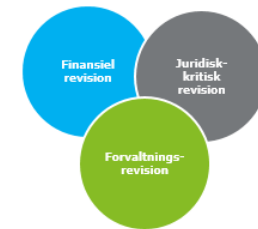
Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Regnskabspost(er)	2022	2021	Bemærkninger fra den udførte revision
Anlæg aktiveres/driftsføres ikke i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis (F)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at anlæg ikke aktiveres, eller at aktive-rede anlæg burde være driftsført. 	Anlægsaktiver			Ingen væsentlige fejl konstateret. Der henvises til afsnit 7.2.
Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring) (FV)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke i tilstrækkeligt omfang sikrer den fornødne økonomi-styring. 	Tværgående			<p>Vi har konstateret, at der er etableret tilstrækkelige forretningsgange og interne kontroller til at sikre, at ledelsen får relevante informationer, samt at ledelse og bestyrelse har passende fokus på at følge økonomistyringen. Vi er samtidig enige i KU's fokus og det igangværende projekt med henblik på at optimere økonomistyringsprocesserne. Prognoserne er delvist blevet mere præcise over tid, men det skyldes centrale ledelsesmæssige korrektioner.</p> <p>KU har i 2022 ved en målrettet indsats reduceret budgetafvigelse sammenholdt med tidligere år. Vi er enige i dette fokus og anbefaler herunder, at dette arbejde kombineres med målsætninger for prognosesikkerhed på fakultets eller institutniveau, henset til KU's allerede planlagte aktiviteter samt de nuværende usikkerheder knyttet til finanslov 2023.</p>
Aktivitets- og ressourcestyring, herunder projekthåndtering (FV)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke følger retningslinjer for håndtering af eksternt finansierede projekter, samt at retningslinjerne ikke understøtter en betryggende regnskabsaflæggelse. 	Eksterne tilskuds-aktiviteter			<p>KU har oplyst, at området har særlig bevågenhed, og at der arbejdes på en styrkelse heraf. Vores revision bekræfter behovet for KU's fokus, idet vi har konstateret svagheder på området relateret til beskrevne forretningsgange, overholdelse af tilsagnsskrivelse og central kvalitetssikring mv.</p> <p>Der henvises til afsnit 4.5.</p>

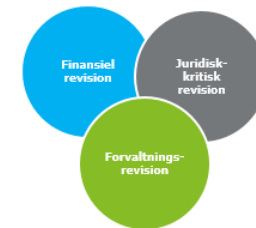
3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte) – fortsat Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Regnskabspost(er)	2022	2021	Bemærkninger fra den udførte revision
Mål- og resultatstyring (FV)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU's rapportering om mål- og resultatstyring ikke er i overensstemmelse med de faktisk opsatte mål og realiserede resultater. 	Tværgående	●	●	KU har udarbejdet statusrapport i henhold til kravene for afrapportering på strategisk rammekontrakt 2022-2025. Statusrapporten behandles på mødet den 12. april 2023. Hovedkonklusioner fra rapporteringen er indarbejdet i årsrapporten for 2022.
Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed) (JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at der er gennemført aktiviteter, som ikke er i overensstemmelse med reglerne for indtægtsdækket virksomhed, herunder at det akkumulerede resultat (egenkapital) er negativt i mere end 3 år. 	Eksterne tilskudsaktiviteter	●	●	KU har beskrevet forretningsgange for gennemførelse af den indtægtsdækkede virksomhed, og aktiviteten har et begrænset omfang ift. de samlede aktiviteter, og de tilrettelagte kontroller afspejler aktivitetens omfang. Akkumuleret resultat er oplyst korrekt i årsrapporten og er positivt. Se nærmere beskrivelse i afsnit 4.3.

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte) – fortsat Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Regnskabspost(er)	2022	2021	Bemærkninger fra den udførte revision
Feriepengeforpligtelse (F)	<ul style="list-style-type: none"> Feriepengeforpligtelsen er ikke opgjort korrekt som følge af ændringer i lovgivningen samt forkert skøn over restferiedage. 	Feriepengeforpligtelse	●	●	<p>KU har beregnet feriepengeforpligtelsen i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning. Vi har foretaget kontrol af restferie og særlige feriedage. Desuden har vi kontrolleret KU's præsentation af forpligtelsen i årsrapporten.</p> <p>KU's nye personalesystem KUPA er ikke i stand til at levere et tilstrækkeligt pålideligt datagrundlag for beregning af restferie pr. 31. december 2022 som følge af emigrering og registreringsudfordringer. KU har derfor foretaget et skøn over det forventede antal feriedage. KU's skøn er, at der er 16 skyldige feriedage (2021: 16,82 feriedage) pr. 31. december 2022, inkl. særlige feriefri dage.</p> <p>Vi har vurderet de skøn, som indgår i beregningen, og kan tilslutte os KU's indregning af feriepengeforpligtelsen pr. 31. december 2022.</p> <p>Vi anbefaler KU følger udviklingen i antal feriedage tæt og har fokus på at kvalitetssikre data, der anvendes ved opgørelsen, når KUPA-systemet er fuldt ibrugtaget.</p>

Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision (aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring) er medtaget i revisionsprotokollat af 31. oktober 2022)

Juridisk-kritisk revision (SOR 6)

Forvaltningsrevision (SOR 7)

4.1 Mål- og resultatstyring (inkl. strategisk rammekontrakt)

Der er etableret proces for afrapportering om de aftalte strategiske mål

Risiko

Der er risiko for, at KU's afrapportering på den strategiske rammekontrakt ikke er i overensstemmelse med de faktisk opsatte mål og realiserede resultater. For KU er de væsentligste områder forankret i en strategisk rammekontrakt, der er indgået med styrelsen, og hvor målrealisering har betydning for universitetets grundtilskud.

Vurdering af interne kontroller

Vi har konstateret, at der generelt er passende kontroller vedr. rapportering og opfølgning på opsatte mål, herunder at resultatopfølgningen er forankret i rektoratet og bestyrelsen.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontrol.

Konklusion

Vi har konstateret, at der er etableret målinger, der sikrer, at der rapporteres om de punkter, der fremgår af den strategiske rammekontrakt, at afrapporteringen er sket i henhold til de foretagne målinger, og at der er redegjort for ikke opfyldte målepunkter i rapporteringen. Ledelse og bestyrelse har passende fokus på at følge de i den strategiske rammekontrakt opsatte mål.

Formål

Formålet er at vurdere, om KU har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at KU kan rapportere om de mål, der er aftalt med UFM i den strategiske rammekontrakt, der løber fra 2022 til 2025, samt om der er fastlagt indikatorer og tilrettelagt procedurer, der understøtter udarbejdelse af en passende rapportering.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for afrapportering på strategisk rammekontrakt, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, om:

- der er fastsat indikatorer for de aftalte strategiske mål
- målinger er baseret på passende dokumentation fra interne og eksterne kilder
- rapporteringen af de enkelte målepunkter er sket i henhold til de opsatte målskriterier
- omtalen af målopfølgningen er sket i overensstemmelse med den foreliggende dokumentation.

Observationer

KU har inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformationen er styringsrelevant og baseret på et validt datagrundlag og dermed medvirker til, at ledelsen på relevante niveauer kan træffe beslutninger ifm. målstyringen.

Der er i den strategiske rammekontrakt aftalt 6 strategiske mål. De fastsatte mål er fulgt i hele regnskabsåret 2022. Vi har konstateret, at målrealisering har høj prioritet hos såvel ledelse som bestyrelse.

KU har redegjort for status på målsætningerne i den detaljerede statusredegørelse for 2022, og konklusionerne herfra er medtaget i årsrapporten i henhold til bestyrelsens retningslinjer.

KU har fastsat en række indikatorer, der understøtter de opstillede mål, og har i statusredegørelsen redegjort for den aktuelle målopfølgning og har vurderet behovet for justeringer til handlingsplaner.

Vi har på den baggrund konstateret, at KU har passende fokus på mål- og resultatstyring, herunder pålideligt datagrundlag.

4.2 Løn- og ansættelsesforhold

Etablerede forretningsgange understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende praksis

Risiko

Der er risiko for, at KU udbetaler lønninger, der ikke er i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer.

Vurdering af interne processer

Vi kan konkludere, at KU har etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med de relevante retsnormer for så vidt angår de processer, som KU har ansvaret for.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontrol. Det er dog konstateret, at der er udfordringer og fejl i data i KU's HR-system, KUPA, som kan resultere i en økonomisk konsekvens.

Konklusion

Konklusionen på den i 2022 udførte revision er, at KU har procedurer for kontrol af oprettelser af nye medarbejdere samt for kontrol af udbetaling af engangsvederlag, samt at disse er hensigtsmæssige og fungerer betryggende.

Formål

Formålet med den samlede revision er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og ej opdagede regelbrud (dvs. væsentlige fejl) i de udbetalte lønninger, og at KU administrerer området i overensstemmelse med gældende retsnormer, herunder at der er tilrettelagt procedurer, der sikrer, at variable løndelev er godkendte og i overensstemmelse med sædvanlig praksis.

Afgrænsning

KU anvender SLS, og Økonomistyrelsen har ansvaret for, at indrapporterede løndelev er kommet korrekt til udbetaling. Økonomistyrelsen har i ledelseserklæring dateret den 12. januar 2022 bekræftet, at Økonomistyrelsen indestår for sikkerheden i systemerne, og at der ikke er forhold af væsentlig betydning for revisionen, hvorfor vores revision afgrænses til en vurdering af indrapportering til SLS og behandling af uddata.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, om KU har:

- etableret forretningsgange, som forebygger, at der ikke udbetales løn, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler
- procedurer for vurdering af, om lønindplacering er sket ud fra passende dokumentation
- udbetalt resultatløv, engangsvederlag og øvrige lønudbetalinger i overensstemmelse med krav hertil.

- sikret, at variable løndelev som overtid, engangsvederlag, resultatløv mv. kontrolleres inden indrapportering til SLS.

Observationer

Det er vores vurdering, at KU har etableret forretningsgange, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer (praksis), herunder fastsættelse og udbetaling af engangsvederlag, hvor der anvendes faste blanketter, der dokumenterer specificering af præstationerne, samt faste godkendelsesprocedurer.

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontrol. Det er dog konstateret, at der fortsat er udfordringer og fejl i data i KU's HR-system, KUPA. Den økonomiske risiko er relateret til 2023 og vedrører det forhold, at medarbejdere får udbetalt/overført ferie, som de ikke er berettiget til. Der henvises til side 770 for uddybende beskrivelse.

Der henvises herudover til afsnit 7.4 Løn og gager for uddybende gennemgang af området og observationer.

4.3 Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)

Området har begrænset omfang for KU, og det akkumulerede resultat er positivt

Risiko

Der er risiko for, at der er gennemført aktiviteter, som ikke er i overensstemmelse med reglerne for indtægtsdækket virksomhed (IDV), herunder at det akkumulerede resultat (egenkapital) er negativt i mere end 4 år.

Vurdering af forretningsgange og interne kontroller

Vi kan konkludere, at KU har etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at prissætningen på indtægtsdækket virksomhed sker i overensstemmelse med reglerne herfor.

Observationer

Ingen observationer konstateret.

Konklusion

Konklusionen på den i 2022 udførte revision er, at KU har passende ledelsesmæssig fokus på den indtægtsdækkede virksomhed.

Formål

Formålet med revisionen af den indtægtsdækkede virksomhed er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede fravigelser af retningslinjerne for indtægtsdækket virksomhed, herunder særligt at det opgjorte resultat af indtægtsdækket virksomhed er i overensstemmelse med foretagne registreringer, og at det akkumulerede resultat ikke er negativt.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for indtægtsdækket virksomhed, herunder at der er processer for rapportering til ledelsen. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, om KU har:

- beskrive forretningsgange for gennemførelse af og kontrol med indtægtsdækket virksomhed
- et akkumuleret resultat af den indtægtsdækkede virksomhed, der er positivt

- forretningsgange, der fastsætter krav til prissætningen af den gennemførte aktivitet som indtægtsdækket virksomhed
- oplyst om omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed i regnskabet
- henført indirekte omkostninger til IDV med standardstatser.

Observationer

Vi har konstateret, at KU foretager særskilt registrering af indtægtsdækket virksomhed, og at omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed i 2022 alene udgør 105 mio.kr., svarende til 1,1% af den samlede omsætning, hvilket er på samme niveau som i 2021.

Det akkumulerede resultat siden 2007 udgør 229 mio.kr. og er opgjort i henhold til ministeriets krav.

Henset til den indtægtsdækkede virksomheds andel af den samlede omsætning har vi for et enkelt projekt set, at dette er behandlet i overensstemmelse med KU's retningslinjer og forretningsgange.

4.4 Gennemførelse af indkøb

Etablerede forretningsgange understøtter, at indkøb foretages efter gældende lovgivning

Risiko

Der er risiko for, at KU ikke følger retningslinjerne for gennemførelse af indkøb.

Vurdering af interne kontroller

Vi har konstateret, at der generelt er passende kontroller og bevågenhed vedrørende gennemførelse af indkøb.

Observationer

Vi har ikke konstateret væsentlige mangler i KU's tilrettede kontrol.

Konklusion

Vi har konstateret, at KU har udarbejdet indkøbspolitik og retningslinjer på området. Vi har stikprøvet kontrolleret, hvorvidt gennemførelse af indkøb følger indkøbspolitikken og retningslinjer, uden at det har givet anledning til bemærkninger.

Formål

Formålet er at vurdere, om KU gennemfører indkøb i overensstemmelse med de tilrettede forretningsgange og interne kontroller.

Afgrænsning

Revisionen omfatter kontrol af, om KU gennemfører indkøb i overensstemmelse med de tilrettede forretningsgange og kontroller. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Gennemgangen har bl.a. omfattet en vurdering af, om:

- der er udarbejdet indkøbspolitikker, der definerer arten og omfanget af indkøb
- der i politikker og forretningsgange er en klar beskrivelse af ansvarsfordelingen i forbindelse med indkøb, herunder hvilke kriterier der ligger til grund for vurdering af fremgangsmåden ved forskellige typer af indkøb
- Indkøb på KU følger de tilrettede forretningsgange, kontroller og indkøbspolitikker, herunder gældende lovgivning.

Observationer

Det er vores vurdering, at KU har etableret tilstrækkelige forretningsgange på området, der understøtter at gennemførelsen af indkøb sker efter gældende lovgivning og i overensstemmelse med de tilrettede forretningsgange og indkøbspolitikker.

Vi har på baggrund af KU's indkøb i 2022 udvalgt stikprøver og kontrolleret, at det gennemførte indkøb sker i overensstemmelse med KU's forretningsgange, herunder at der foreligger udbudsmateriale, samt at valget af leverandør sker på baggrund af en evaluering af de modtagne tilbud, og begrundes ud fra de kriterier, som fastsættes i udbudsmaterialet.

Det skal bemærkes, at KU's indkøbspolitik senest er revideret i 2015. KU og udbudsmodeller har udviklet sig meget siden 2015, hvorfor det anbefales, at politikken genbesøges og tilpasses eksempelvis i forbindelse med den igangværende administrationsreform, med afsæt i BCG analysen.

4.5 Aktivitets- og ressourcestyring (eksternt finansierede projekter) 1/3

KU har fokus på at styrke håndteringen af de eksternt finansierede projekter. KU har på væsentlige områder beskrevet forretningsgange. Der er behov for at vurdere om alle forsvarslinjer i kontrolprocessen er tilstrækkelige og forankret i organisationen samt om de gennemføres betryggende.

Risiko

Der er risiko for, at KU ikke følger bevillingsydernes retningslinjer, samt at forretningsgangene ikke understøtter en betryggende regnskabsaflæggelse for KU eller overfor bevillingsyder.

Vurdering af de eksternt finansierede projekter

Vi har konstateret, at der overordnet set er passende kontroller vedr. rapportering om og opfølgning på de eksternt finansierede projekter, og at økonomistyringen har passende fokus på alle ledelsesniveauer i organisationen. Der er dog konstateret mangler vedrørende overholdelse af bevillingsbetingelser, særligt for EU-projekter.

Observationer

KU har oplyst, at området har særlig bevågenhed, og at der arbejdes på en styrkelse heraf. Vores revision bekræfter behovet for KU's fokus, idet vi har konstateret svagheder på området relateret til beskrevne forretningsgange, overholdelse af tilsagnsskrivelse og kvalitetssikring mv.

Konklusion

KU har fokus på at styrke håndteringen af de eksternt finansierede projekter, og vi er enige i KU's fokus på at forbedre forretningsgange og sikre at alle forsvarslinjer i kontrolprocessen er tilrettelagt og forankret betryggende i organisationen.

Hvorfor er eksternt finansierede projekter et fokusområde?

I 2022 udgør KU's indtægter fra forskning, finansieret af eksterne bevillingsgivere, 3.422 mio. kr. mod 3.061 mio. kr. i finanslovsfastsat forskningstilskud, jf. årsrapportens note 1 - svarende til at det finansieret af eksterne bevillingsgivere overstiger finanslovsfastsat forskningstilskuddet med 11,8% i 2022, mod 15,8% i 2021.

Nettolikviditeten af tilskud svarer til mere end 63% af KU's disponible likviditet pr. 31. december 2022 og har bidraget med overhead for ca. 367 mio.kr. til dækning af KU's omkostninger på DR 10 – almindelig virksomhed.

Indtægter på eksternt finansierede projekter forudsætter, at KU kan dokumentere, at de aftalte aktiviteter er gennemført, og at løn- og driftsomkostninger samt evt. overhead er dokumenteret i henhold til projektets bevillingsbetingelser.

mio.kr.	2022	2021	Udv.
Eksterne tilskud (indtægter)	3.422	3.198	+224/7,0%
Tilgodehavender fra igangværende tilskudsaktiviteter	765	758	+7/0,9%
Forudbetalte bundne tilskud	3.359	3.612	-253/7,0%
Nettolikviditet (ekstern virksomhed)	2.594	2.854	-260/9,1%
% hensættelse til egenfinansiering af bogførte tilgodehavender	0,1%	0,1%	0%
Forudbetalingsprocent (EV nettolikviditet/likvide beholdninger + værdipapirer)	63%	66%	-4,5%
Tilgodehavender hos projektsamarbejdspartnere	523	368	+155/42,1%

Kommentarer til udviklingen

Tabellen ovenfor viser at eksterne tilskud er øget med 7% sammenholdt med 2021. Det fremgår endvidere at netto likviditetsbidraget fra eksternt finansierede projekter er reduceret med 9% sammenholdt med 2021, hvilket også ses i et fald i forudbetalingsprocenten fra 66% i 2021 til 63% i 2022. Endelig fremgår det at KU's andel af projektmidler, der varetages af samarbejdspartnere er øget til 523 mio. kr., svarende til en risikostigning på 42%.

Formål

Formålet er at vurdere, om KU har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsen har tilstrækkelig og valid information til rettidigt at træffe velbegrundede beslutninger i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyringen. Herunder at vurdere om regnskabsaflæggelsen er betryggende.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for de eksternt finansierede projekter, herunder at der er processer for rapportering til det relevante ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Området er et relevant område i forhold til forvaltningsrevisionen, hvilket er baggrunden for, at gennemgangen bl.a. har omfattet en vurdering af, om:

- der er faste procedurer for ansøgning, risikovurdering, indgåelse af og efterfølgende økonomiopfølgning på de eksternt finansierede projekter
- der er faste procedurer for, hvorledes KU's overordnede strategiske mål indarbejdes på projektområdet
- der er faste procedurer for rapportering til relevant ledelse
- centrale kontroller i forbindelse med udarbejdelsen af den løbende interne rapportering er implementeret
- der er overvågning af regeloverholdelse og central kontrol med compliance, herunder løbende ekstern rapportering.
- Modtagne bundne midler alene anvendes til det givne formål.

4.5 Aktivitets- og ressourcestyring (eksternt finansierede projekter) 2/3

KU har fokus på at styrke håndteringen af de eksternt finansierede projekter. KU har på væsentlige områder beskrevet forretningsgange. Der er behov for at vurdere om alle forsvarslinjer i kontrolprocessen er tilstrækkelige og forankret i organisationen samt om de gennemføres betryggende.

Vores opfattelse af det interne kontrolmiljø

Det er vores opfattelse, at KU har etableret hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller til at muliggøre aflæggelse af korrekte projektreknskaber, forudsat at forretningsgangene efterleves.

Vi har i forbindelse med revisionen af forretningsgangene og revision af konkrete eksternt finansierede tilskudsprojekter konstateret forhold der giver anledning til anbefalinger, i forhold til opfølgning og ledelsestilsyn. Observationer uddybes i det følgende.

Tilrettelæggelse af revisionen

Vi har ved vores revision undersøgt om der er designet passende procedurer, om disse er implementeret og om de har fungeret effektivt i den undersøgte periode. Vi er i forbindelse med vores revision blevet bekendt med at pre-award fasen omfatter strategiske og analyserende processer, som udføres før ansøgningsfasen. Vores revision har været målrettet mod faserne: 1. pre-award fasen, omfattende den strategiske søgefase samt ansøgningsfasen samt 2. driftsfasen og 3. afslutningsfasen.

Vores revision har omfattet gennemgang af forelagte forretningsgange, gennemgang af udvalgte projekter samt interview med KU's centrale økonomifunktion og udvalgte medarbejdere fra institutter og fakulteter.

1 Pre-award

1.a strategisk søgefase

Design af kontroller

Indgåelse af nye aftaler sker under KU's strategi. Vi har med det udgangspunkt forespurgt hvorledes det sikres at projekterne er indgået med det rette strategiske fokus og hvorvidt der er sket risikovurdering. Vi har konstateret, at der ikke er formaliserede og nedskrevne forretningsgange på den strategiske søgefase i "pre award fasen", hvor der søges efter nye projekter og hvor der indgås nye strategiske projektaftaler. Der er ikke ensartede dokumenterede retningslinjer for vurdering af hvilke projekter KU vælger at indgå i. Der er foreliggende ikke systematisk en formel dokumentation af risikovurderingen for indgåelse af eller revurdering af nye strategiske samarbejder. Meget store projekter godkendes dog formelt af rektoratet.

Implementering af procedurer og kontroller

Der sker en overordnet opfølgning på KU's strategi og målsætninger, og derved sker der en overordnet kontrol. Der er ikke implementeret formelle kontroller i forhold til den strategiske pre-award fase og risikovurderingen for så vidt angår de enkelte projekter.

Pre-award, fortsat

Implementering af procedurer og kontroller, fortsat

KU oplyser at der aktivt arbejdes på at integrere universitetets overordnede strategiske målsætninger i arbejdet med de eksternt finansierede projekter. SCIENCE har oplyst at nye samarbejder drøftes på møder, på adhoc basis. Vi anbefaler, at KU udarbejder fælles retningslinjer for hele organisationen, for at sikre at det dokumenteres at KU's projektportefølje risikovurderes mod KU's strategiske målsætninger

Kontrollers effektivitet

Den strategiske kontrol er overordnet, og understøtter KU's samlede strategi, men kontrollen er ikke tilrettelagt så den dokumenterer at KU's strategiske målsætninger efterleves, eksempelvis ved risikovurdering og konsekvensvurdering af porteføljen af ansøgninger og bevillingsgivere.

1.b. Pre-award Ansøgningsfasen

Design af kontroller

I forbindelse med vores vurdering af ansøgningsfasen har vi konstateret, at KU har retningslinjer for ansøgningsfasen, herunder institutlederens involvering heri.

Implementering af procedurer og kontroller

Vi har konstateret, at der ikke altid foreligger bemyndigelser fra institutlederen til godkendelse af projektoprettelser på trods af at KU har etableret forretningsgange der kræver dette. Vi anbefaler, at KU enten sikrer at der foreligger bemyndigelser eller overvejer forretningsgangens relevans, da det er KU's retningslinjer, at institutlederen godkender projektet i forbindelse med underskrift af bevillingsansøgning. Herunder anbefaler vi at det overvejes hvorvidt de tilrettelagte forsvarslinjer kan styrkes.

Kontrollers effektivitet

KU har oplyst at der er et igangværende arbejde med at styrke ledelsesinformation på området, ved at være i stand til at vurdere risici forbundet med samt få et overblik over KU's samlede projektportefølje. Vi anbefaler at dette det i forbindelse hermed undersøges hvorvidt det i større omfang kan sikres at de kontroller der ligger i forsvarslinjerne er hensigtsmæssige.

4.5 Aktivitets- og ressourcestyring (eksternt finansierede projekter) 3/3

KU har fokus på at styrke håndteringen af de eksternt finansierede projekter. KU har på væsentlige områder beskrevet forretningsgange. Der er behov for at vurdere om alle forsvarslinjer i kontrolprocessen er tilstrækkelige og forankret i organisationen samt om de gennemføres betryggende.

2. Driftsfasen

Design af kontroller

Vi har konstateret at KUs forretningsgang stiller krav om at der skal foretages registreringer i henhold til bevillingsgivers retningslinjer, herunder at der skal foretages tidsregistrering når det kræves. Det fremgår af retningslinjer, at fakultet har ansvaret for at sikre, at de nødvendige tidsregistreringsskemaer bliver udfyldt og godkendt for bevillinger med særskilt krav om tidsregistrering". Opfølgning på tidsregistreringer skal ske hvert kvartal og i umiddelbar forlængelse af kvartalets udgang. Herudover har KU retningslinjer for løbende projektopfølgning, herunder månedsopfølgning på alle projekter pr. institut (budget vs. realiseret) og kvartalsopfølgning på alle åbne projekter, samt kontrol af projektdata før oprettelse i systemet. Der er fastsat frister for udarbejdelse og godkendelse af timeregistreringer.

Vi har konstateret at timeregistrering på projekterne i væsentligt omfang sker i manuelle processer. Eftersom timeregistreringen foregår manuelt på ikke centrale systemer er det meget ressourcekrævende for KU at gennemføre en effektiv kontrol af at timesedler udfyldes, kontrolleres og godkendes rettidigt. Vi anbefaler, at KU som led i administrationsreformen vurderer om der kan tilrettelægges en mere effektiv timeregistrering, der forbedrer mulighederne for at gennemføre kontrol for at imødekomme risikoen for fejl og forsinkelser, som kan stride mod bevillingsgivers krav.

Implementering af procedurer og kontroller

KU har processer der sikre at der bliver oprettet projektnumre for de modtagne projektbevillinger i Navision, og som muliggør registrering på de enkelte projekter. Omkostninger konteres enten direkte ved anvisning af konto, eller lønoverførsel for fuldtidsbeskæftigede, samt ved manuelle lønoverførsler baseret på tidsregistrering, hvor dette er krævet. Herunder føres der ikke ensartet tilsyn med at tidsregistrering sker rettidigt og at godkendelser af tidsregistreringer sker rettidigt, ligesom at de fastsatte frister for udarbejdelse og godkendelse af timeregistreringer i flere tilfælde ikke overholdes. Mulighederne for ledelsestilsyn er vanskeliggjort af at KU har manuelle processer for registrering af timer.

Driftsfasen, fortsat

Kontrollers effektivitet

Kontrollerne er afhængige af at den budgetansvarlige gennemfører og sikre at kontrollen sker i henhold til de foreskrevne krav. KU's fakulteter og institutter har i større eller mindre grad tilrettelagt opfølgningskontroller, men kontrollerne sker ikke nødvendigvis efter samme principper, ligesom det er vanskeligt at sikre at eksempelvis tidsregistrering eller intern samhandel udarbejdes og kontrolleres løbende, da processen er manuel. KU har defineret at kontroller skal ske på fakultets og institut niveau, hvilket medfører at der er behov for at sikre at denne kontrol i denne forsvarslinje gennemføres i henhold til KU's beskrevne proces. Vi har ikke fået forelagt dokumentation for at denne forsvarslinje er beskrevet, og hvordan det sikres at kontrollen gennemføres som tiltænkt.

3. Afslutnings og regnskabsafslæggelsesfasen

Design af kontroller

KU har ikke en fælles proces på tværs af organisationen for at føre kontrol med projektregnskaber og opfyldelse af krav stillet af bevillingsgiver. Det er oplyst, at der er decentrale kontrolenheder på nogle institutter. Vi anbefaler at KU formaliserer kravene til ledelsestilsynet med området i de beskrevne forretningsgange samt at der følges op på at tilsynet er gennemført.

Implementering af procedurer og kontroller

I forbindelse med afgivelse af projekterklæringer, er der konstateret udfordringer med implementeringen af processer for kvalitetssikring af materiale og opfyldelse af krav stillet af bevillingsgiver. Vi anbefaler, at KU vurderer hvorledes processen bedre kan sikres implementeret, eksempelvis ved at formaliserer kontrollerne og ansvaret i forsvarslinjerne yderligere, for at sikre overvågning af regeloverholdelse samt sikrer ensartethed på tværs af fakulteter. Processen for at føre kontrol med regeloverholdelse og kvalitetssikring sker decentralt i visse institutter, for disse bør der sikres en forsvarslinje der overvåger at den decentrale enhed udføre det nødvendige kontrolarbejde, og at tilsynet omfatter alle institutter.

Kontrollers effektivitet

Vi har i 2022 afgivet 51 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 35 (69%) af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. Til sammenligning havde vi i 2021 afgivet 37 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 (57%) af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. For uddybende bemærkninger henvises til side 781.

Andre forhold

5. Andre forhold

Vi skal i forbindelse med vores forpligtelser efter de internationale revisionsstandarder redegøre for arten af andre leverede rådgivnings- og erklæringsydelser.

Vi bekræfter, at Deloitte er uafhængige af KU, og vi vil bekræfte dette igen i vores revisionsprotokollat til årsregnskabet.

Vi bekræfter, at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

For så vidt angår revisorlovens bestemmelser om revisionens formål, omfang og ansvar, henviser vi til bilag 3 af revisionsprotokollat af 13. december 2022 om beskrivelse af revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem bestyrelse, rektorat og revisor.

Rådgivnings- og assistanceopgaver

Vi har siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 28. marts 2022 leveret følgende ydelser til KU:

Erklæringsopgaver i tilknytning til revisionsopgaven:

- Øvrige revisionsopgaver, herunder påtegning af diverse projektregnskaber og indberetninger
- Erklæring om amerikanske studielån på KU (FFELP)
- Erklæring om forbrug af midler udbetalt til ekstraordinært udstyrsløft i praktikcentre

Andre opgaver

- Assistance vedrørende tilrettelæggelse af KU's kommende udbud af kapitalforvaltning
- Assistance til SUND: Økonomiske konsekvensberegninger afledt af regionalisering af uddannelser
- Assistance vedrørende diverse moms- og skattemæssige forhold
- Assistance vedrørende diverse regnskabsmæssige forhold
- I samarbejde med Danske Universiteter analyse af faktiske omkostninger ved eksternt finansierede forskningsprojekter.

Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

For så vidt angår revisorlovens bestemmelser om revisionens formål, omfang og ansvar, henviser vi til standardvilkår og betingelser om revisionens formål, omfang og udførelse samt ansvarsfordeling, som er gengivet i revisionsprotokollat af 13. december 2022.

Vi skal henvise hertil, ligesom vi anbefaler, at eventuelle nye bestyrelsesmedlemmer får udleveret kopi af bilag 3 i revisionsprotokollat af 13. december 2022.

Med hensyn til beskrivelsen af ansvarsfordeling og samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte henvises til bilag 2.

6. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater

Vi har som led i vores revision fulgt op på revisionsbemærkninger fra den løbende revision, der er omtalt i revisionsprotokollat af 28. marts 2022

Observationer fra tidligere	Status 2022
<p>4.1 Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter (28. marts 2021, punkt 6.4)</p> <p>Vi har i 2021 afgivet 37 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 21 projekter er der i alt 35 fremhævelser eller bemærkninger. For de 18 projekter er fejlene relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.). Derudover er der bemærkninger vedrørende overholdelse af forskellige administrative krav, som er stillet af en bevillingsgiver, der kunne være imødegået ved at have tilrettelagt projektadministrationen, så den imødekommer de stillede krav. Endvidere er der 5 projekter, hvor der er konstateret ikke støtteberettigede omkostninger.</p> <p>Punktet holdes på baggrund af ovenstående åbnet.</p>	<p>Vi har i 2022 frem til 31.12 afgivet 51 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 35 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 35 projekter er der i alt 60 exceptions eller revisionsbemærkninger.</p> <p>For de 28 projekter er fejlene blandt andet relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.).</p> <p>Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan styrke processerne og forsvarslinjer omkring den formelle administrative projektstyring, og vi anbefaler, at området tages med i overvejelserne om fremtidig organisering. I lyset af det store antal bemærkninger til de konkrete projektrevisioner har Deloitte og KU i samarbejde udvalgt underemnet <i>Håndtering af eksternt finansierede projekter</i> til plantemaet Aktivitets- og ressourcestyring. Formålet med underemnet er at identificere eventuelle svagheder og forbedringspunkter i den måde, som KU håndterer eksternt finansierede projekter på. Der henvises til afsnit 4.5 for en konklusion på området.</p> <p>Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgå i dialog med bevillingsgiver på et tidligere tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer.</p> <p>KU har oplyst, at det på baggrund af analyse udarbejdet af BCG har igangsat vurderinger af KU's organisering, som kan have betydning på projektområdet. Vi vurderer, at KU har iværksat initiativer til at forbedre projektområdet og imødegå vores observation samt anbefalinger.</p> <p>Punktet holdes på baggrund af ovenstående åbnet.</p>

Udført revision af udvalgte revisionsområder

7. Redegørelse for den udførte revision af udvalgte områder

Til orientering for bestyrelsen, Rigsrevisionen og ministeriet

Øversigt over den udførte revision

Vi har, ifm. den gennemførte revision i årets løb samt ved årsafslutningen bl.a. gennemgået følgende væsentlige regnskabsområder:

- Regnskabsafslæggelsesprocessen ● (afsnit 7.1)
- Obligatoriske regnskabsdimensioner ● (afsnit 2.1.2)
- Immaterielle og materielle anlægsaktiver ● (afsnit 7.2)
- Finansielle anlægsaktiver ●
- Obligationer og likvide beholdninger ●
- Hensatte forpligtelser og langfristet gæld, inkl. kortfristet del ●
- Leverandører af varer og tjenesteydelser ●
- Indtægter (finanslovsindtægter inkl. forudbetalt tilskud fra staten) ● (afsnit 7.3)
- Gager og lønninger ● (afsnit 7.4)
- Feriepengeforpligtelser ● (afsnit 3, side 770)
- Bygningsdrift ● (afsnit 2.3)
- Øvrig drift ●
- Eksternt finansierede projekter ● (afsnit 2.2 & 4.5)
- Generelle it-kontroller ● (afsnit 7.5)

I det følgende

... har vi til orientering for bestyrelsen, Rigsrevisionen og UFS mere detaljeret redegjort for de udførte revisionsbehandlinger og resultatet heraf for udvalgte områder.

7.1 Regnskabsaflæggelsesproces

Universitetet har hensigtsmæssige processer og interne kontroller til at understøtte regnskabsaflæggelsen, men de kan forbedres yderligere på visse områder

Vi overvejer de processer og interne kontroller, som universitetet har implementeret til sikring af et hensigtsmæssigt regnskabsgrundlag for regnskabet. Vi har kontrolleret, at der foreligger et passende grundlag til at identificere og opgøre de nødvendige klassificeringer mv.

Risici

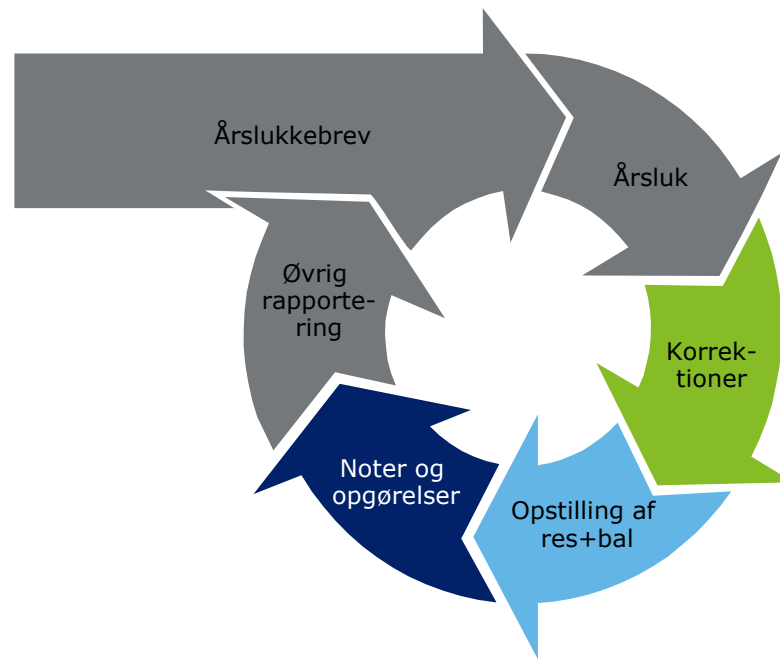
- Risiko for fejl som følge af fejl i egenudviklet regnskabsmodel i Excel
- Risiko for fejl/mangler ifm. layoutprocessen
- Risiko for fejl relateret til manuelle efterposteringer.

Observationer

Herudover har vi ikke konstateret forhold under vores revision af regnskabsopstillingen, og det er vores vurdering, at universitetet fortsat har hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller på området. Vi anbefaler dog, at udarbejdelsen af årsrapporten sker i et digitalt landskab, som eventuelt kan være forbundet med den digitale controlling.

Konklusion

Det er vores vurdering, at regnskabet er i overensstemmelse med gældende lovgivning og krav, samt at det er i overensstemmelse med den underliggende bogføring.

Øvrig rapportering

Den øvrige proces for årsrapporten, herunder ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsrapporten og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med ifm. vores revision.

Korrektioner

Vi har kontrolleret alle væsentlige efterposteringer (>10 mio.kr.). Revisionen af korrektioner har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har gennemgået KU's egen interne liste over identificerede fejl ifm. opstillingen af årsrapporten og har i den forbindelse ikke identificeret væsentlige fejl, ligesom KU selv opfatter disse som uvæsentlige – enkeltvis og samlet.

Opstilling af resultatopgørelse og balance

Regnskabet opstilles ved brug af egenudviklet Excel-model og kopieres over i grafisk model.

Vi har kontrolleret sammenhængen til underliggende bogføring samt til endeligt regnskab og validerede formler i Excel-arket. Vi har i den forbindelse konstateret, at der er mange manuelle processer i forbindelse med regnskabsudarbejdelsen.

Vi anbefaler, at der KU undersøger muligheden for at tilpasse kontoplanen således at manuelle processer i forbindelse med opstilling af regnskab reduceres.

7.2 Immaterielle og materielle anlægsaktiver

Vi har ikke konstateret væsentlige fejl, og processerne har generelt fungeret betryggende i året

Risiko

Anlægsaktiver er fejlagtigt bogført som driftsomkostninger eller aktiveret i forkert anlægsgruppe ift. anlæggets beskaffenhed.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

Ingen væsentlige observationer.

Konklusion

Samlet konkluderer vi, at materielle og immaterielle anlægsaktiver er indregnet og præsenteret korrekt.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Ved revisionen af materielle anlægsaktiver har vi ved stikprøvevis kontrol og interview påset, at

- KU har etableret en årlig kontrol af anlægsaktivernes tilstedeværelse og værdi
- anlægscontrollere foretager daglig kontrol og godkendelse af klassificeringen (anlægsgruppe og delregnskab) af nye anlæg (gennem DDI)
- regnskabssektionen ultimo hver måned foretager en kontrol af månedens bogføring for at sikre, at der ikke er udgiftsført fakturaer, som skulle have været bogført som anlægsanskaffelse. I Navision udtrækkes månedens posteringer større end 90 t.kr.
- KU har etableret procedurer for månedlig kontrol af afstemning mellem anlægsmodulet og Navision.

Vi har ifm. vores revision efterprøvet, at KU's forretningsgange og interne kontroller medvirker til at sikre tilstedeværelse og værdiansættelse af, at KU's anlægsmasse er gennemført betryggende og i overensstemmelse med den beskrevne forretningsgang. Vi har derudover kontrolleret, at forretningsgange og interne kontroller for aktiveringsgrænser er overholdt.

Det er vores opfattelse, at administrationen af anlægsområdet i lighed med tidligere år er betryggende.

7.3 Indtægter

Indtægter vedrørende uddannelsestilskud, forskningstilskud eller basistilskud

Risiko

Uddannelses- og forskningsaktiviteter indregnes i forkert periode eller med forkerte beløb.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontroller og processer.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlig fejl-information i relation til uddannelsestilskud, forskningstilskud eller basistilskud.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Ved revisionen har vi kontrolleret følgende forhold:

- De indregnede finanslovsindtægter er i overensstemmelse med finanslovsbevillingen og tillægsbevillingen
- KU har erhvervet ret til indtægterne
- 12-delsraterne er indregnet i korrekt periode
- Tillægsbevillingen er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i korrekt periode.

I forbindelse med revisionen af dette område har vi bl.a. gennemgået den af universitetet udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset, at såvel bogførte direkte finanslovsbevilgede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.

Vi har ifm. revisionen foretaget gennemgang af aktivitetsindberetninger med det formål at sikre fuldstændighed og nøjagtighed i indberetningerne.

Vurderingen er sket på baggrund af KU's forretningsgange for afstemning til underliggende dokumentation, herunder finanslovsbevilling og opgørelser sendt fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) og i relation til taxametertilskud, basisforskningstilskud og andre statslige tilskud.

I relation til grundlaget for finanslovsindtægterne har vi foretaget følgende handlinger:

- Gennemgået KU's forretningsgangsbeskrivelse for opgørelse af STÅ
- Herunder kontrol af registrering og ændring af karakterer
- Testet denne kontrol.

7.4 Gager og lønninger

Vi finder, at der er et passende kontrolmiljø i relation til løn – og stikprøvevis kontrol af enkeltsager har ikke givet anledning til bemærkninger

Risiko

Fejlbehæftede lønudbetalinger som følge af fejl i stamdata samt ikke-godkendte transaktioner som følge af manglende system-understøttet godkendelsesprocedure i SLS.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontroller og processer. Der er dog konstateret udfordringer og fejl i data i KU's HR-system, KUPA.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlig fejlinformation i relation til gager og løn.

Dagpengerefusioner barsel og sygefravær i perioden 2019-2022				
Løndel	Finansår			
	2019	2020	2021	2022
718-refusion, barsels-/VUE-fonden	9.611	9.858.	10.333	9.625
721-refusion	81.481	92.901	89.071	94.949
805-barselsfonden	24.919	28.257	29.487	29.924
Hovedtotal	116.011	131.016	128.892	134.498

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Rigsrevisionen har ansvaret for revisionen af Statens Lønssystem, SLS. Rigsrevisionens revisionsrapport om statens lønssystem bekræfter bl.a., at lønbehandlingen i SLS sikrer korrekt lønudbetaling. Vi har derfor fokuseret vores revision mod KU's grundlag for indberetninger til SLS, men har ikke efterregnet lønsedler genereret af SLS.

Som led i vores revision af KU's årsrapport udfører vi revision af omkostninger til gager og løn.

For perioden til og med august 2022 henviser vi til revisionsprotokollat af 13. december 2022. For perioden fra 1. september - 31. december 2022 har vi udført følgende handlinger:

- Gennemgået KU's procedurer vedrørende afstemning af omkostningsførte gager og løn
- Gennemgået KU's analyse af lønomkostninger med årsagsforklaringer for væsentlige afvigelser mv.
- Gennemgået KU's lønkørsel for december, herunder afstemning mellem SLS og Navision Stat.

Ved implementering af KU's HR-system (KUPA) i 2021 er der opstået udfordringer med at implementere systemet, herunder datamigreringen fra tidligere system. Vi er af KU blevet oplyst om vedvarende udfordringer med implementeringen af KUPA i 2022. De økonomiske risici kan opgøres til følgende:

1. Anmeldelse af og anmodning om sygedagpengerefusion, barseldagpengerefusion og andre typer refusioner
2. Fejlbehæftet, manglende eller for sen restferievarsling til afholdelse
3. For sen eller fejlbehæftet ferieafregning for fratrædende medarbejdere, der har været ansat på eksternt finansierede projekter.

Det er ikke muligt at skabe data for, hvor meget der kunne have været søgt refusion for i perioden. Det er således kun muligt at trække data for, hvor meget refusion der har været søgt om, og sammenligne det med tidligere år. Jf. tabellen kan det ses, at niveauet i de tre forskellige refusionstyper er i overensstemmelse med sammenligningsårene. Dog vurderer KU, at der muligvis er risiko for tab af refusion som følge af registreringsproblemer med KUPA. Vi har som følge af de oplyste udfordringer forbundet med implementeringen vurderet de dermed forbundne økonomiske og juridisk-kritiske risici og afdækket disse i vores revision.

KU har i lighed med tidligere besluttet ikke at indregne den sidste lønkørsel med en lønomkostning på 3,7 mio.kr. vedrørende december 2022, som først blev bogført i januar 2023. Tilsvarende blev lønkørsel på 0,8 mio.kr. i december 2021 ikke periodiseret, og den er derfor medtaget i årsrapporten for 2022. Differencen på 3,1 mio.kr. er uvæsentlig.

7.5 Generelle it-kontroller

Baseret på vores revision af generelle it-kontroller er det vores opfattelse, at KU har områder, der kan forbedres. Overordnet vurderes it-miljøet at være betryggende opsat.

Generelle IT-kontroller er de kontroller, som er etableret i og omkring KU's væsentlige IT-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker IT-anvendelse og dermed også understøtte de IT-baserede forretningsprocesser, som har betydning for KU's regnskabsaflæggelse.

Scope for vores revision af generelle it-kontroller for 2022 har været følgende:

- Navision Stat
- Stads
- SLS
- IndFak2

Konklusion

KU har for en række områder tilrettelagt passende kontroller på it-områder. Vi har dog anbefalinger inden for adgangsstyring og change management.

Generelle it-kontroller

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring virksomhedens væsentlige it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Som led i revisionen af KU har Deloitte revideret den del af de generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav.

Formålet har været at vurdere, om ovennævnte generelle it-kontroller dels er udformet på en hensigtsmæssig måde, og dels opretholdes og dokumenteres som tilsigtet for regnskabsåret.

Anbefalinger

Den etablerede procedure for periodisk revurdering af brugerrettigheder i Stads er ikke udført i 2022. Vi anbefaler, at KU udfører kontrollen årligt i overensstemmelse med KU's informationssikkerhedspolitik. Vi har herudover konstateret, at passwordpolitikken og konfiguration for Stads afviger på flere punkter fra god governance for it-sikkerhed, herunder væsentligst på krav om passwordkompleksitet. Det betyder, at passwords ikke indeholder krav om anvendelse af tegntyper, store og små bogstaver mv. Vi anbefaler, at kompleksitetskravet aktiveres i Stads, således at it-sikkerheden øges.

Brug af automatiske kontroller

Vores gennemgang af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne. Vi har endvidere ikke efterprøvet, at de generelle it-kontroller har fungeret i hele regnskabsperioden.

Backupprocedurer

Vi skal anbefale, at KU selv foretager en vurdering af, om dens backupprocedurer er tilstrækkelige til at sikre, at virksomheden overholder bogføringslovens krav til opbevaring af regnskabsmateriale, og at bogføringsmaterialet kan genskabes, hvis det går tabt.

Afgrænsning

Revisionen omfatter den administrative it-anvendelse. De gennemgængede kontroller er kontrolleret med et revisions-understøttende formål og repræsenterer kun en delmængde af den samlede informationssikkerhed.

Vores gennemgang omfatter ikke cyber- og datasikkerhed, herunder sikring mod interne og eksterne trusler, malware, hacking og datatab samt sikring af persondata, databehandleraftaler og overholdelse af relevant lovgivning. Vores gennemgang er ligeledes ikke specifikt rettet mod at afdække brud på persondataforordningen (GDPR).

Bilag 1 - Plan for forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

Rotationsplan

Revisionen af de pligtige plantemaer i henhold til SOR gennemføres efter en rotationsplan, således at de pligtige områder er dækket i aftaleperioden.

I forhold til rotationsplanen er følgende lovpligtige plantemaer udvalgt:

Forvaltningsrevision:

- Aktivitets- og ressourcestyring
- Mål- og resultatstyring

Juridisk-kritisk revision:

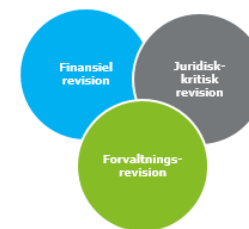
- Gennemførelse af indkøb
- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Indtægtsdækket virksomhed

Revisionen af de lovpligtige områder foretages i henhold til de nye SOR-standarder version 2.0, som er offentliggjort i 2021. Betydningen af de opdaterede standarder for revisionen er en præcisering af de enkelte plantemaer samt en præcisering af væsentlighedsniveau i forhold til juridisk-kritisk og forvaltningsmæssige emner.

Relevante plantemaer	Finansiel værdi (væsentlighed)	Risiko for forvaltningsmangel/ regelbrud	Begrundelse	Tidspunkt for gennemgang		
				Tidligere år	2022	Fremtidige år
Aktivitets- og ressourcestyring	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU skal sikre, at aktiviteter og ressourcer tilpasses de faktiske behov, herunder at det løbende tilstræbes at tilpasse omkostningerne til det aktuelle aktivitetsniveau.	2021 2020 2019 2018	X	2026 2025 2024 2023
Udvalgt underemne: Håndtering af eksternt finansierede projekter	● ● ○	● ● ●	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU har mange projekter, der finansieres af eksterne parter, hvor der stilles betingelser til projektet for at modtage finansieringen. Der vil være fokus på håndtering af projekter fra vugge til grav samt fokus på, at KU har udarbejdet tilstrækkelige og betryggende forretningsgange på området.		(X)	
Udvalgt underemne: Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter	● ● ○	● ● ●	Plantemaet vurderes væsentligt i de år, hvor KU gennemfører væsentlige investeringsprojekter. Der vil være fokus på budgetudarbejdelsen og -opfølgningen, samt at det leverede produkt stemmer til kravspecifikation.	2019		
Mål- og resultatstyring	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU skal sikre, at der er fastsat mål for uddannelses kvaliteten og opfølgning på de opnåede resultater på mål af høj væsentlighed.	2021 2020 2019 2018	X	2026 2025 2024 2023
Styring af offentlige indkøb	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU er forpligtet til at sikre, at indkøb sker i henhold til fastlagte indkøbspolitikker og strategier, og at der følges op på målsætninger for indkøbere, og at udbudsloven samt andre relevante statslige regelsæt overholdes, i det omfang de er relevante for KU.	2018* 2021		2024
Gennemførelse af indkøb	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet relateret til gennemførelse af indkøb vurderes væsentlig henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2019	X	2024
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet relateret til løn- og ansættelsesmæssige dispositioner vurderes væsentligt henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2020 2019 2018	X	2026 2025 2024 2023
Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)	● ○ ○	● ● ○	Plantemaet vurderes mindre væsentligt, da omfanget er lavt set i forhold til KU's samlede aktiviteter. Temaet udvælges dog grundet krav fra styrelsen.	2020 2019 2018	X	2026 2025 2024 2023

(*): Opfølgning fra tidligere års revisionsbemærkninger

Bilag 2 - Samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte

Rigsrevisionen og ministeriet har med hjemmel i rigsrevisorlovens § 9, stk. 1, indgået aftale om interne revisioner ved universiteterne (efterfølgende benævnt institutionsrevisor).

Vores arbejde som institutionsrevisorer tilrettelægges og udføres i henhold til internationale revisionsstandarder, § 9-aftalen, herunder standarder for offentlig revision. Arbejdet tilrettelægges med henblik på, at vi kan afgive en revisionspåtegning.

§ 9-aftalen har til formål at sikre, at Rigsrevisionen kan anvende institutionsrevisors revision af oplysninger med betydning for statsregnskabet. Aftalen giver endvidere Rigsrevisionen mulighed for at fastsætte krav til institutionsrevisor med hensyn til de områder, som institutionsrevisor erklærer sig om. Kravene fremgår af § 9-aftalen fra september 2019.

Institutionsrevisors ansvar

Revisionen har ansvaret for at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet er uden væsentlig fejlinformation. For så vidt angår forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision, er det vores formål at opnå høj grad af sikkerhed for, at de i regnskabsåret udvalgte områder er uden væsentlige regelbrud eller manglende understøttelse af skyldige økonomiske hensyn.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision udført i henhold til internationale revisionsstandarder og standarder for offentlig revision altid vil afdække væsentlig fejlinformation, såfremt dette skulle opstå.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde et årsregnskab, der giver et retvisende billede af KU's aktiviteter i overensstemmelse med gældende love og regler, herunder regler om statens regnskabsvæsen.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har desuden ansvaret for at forvalte KU's midler i overensstemmelse med principper for god offentlig økonomistyring og forvaltning samt, jf. universitetsloven, at sikre, at der ikke træffes dispositioner, som bringer KU's videreførelse i fare.

Rigsrevisionens ansvar

Rigsrevisionen har ansvaret for den samlede revision i henhold til rigsrevisorloven.

Rigsrevisionen har adgang til at foretage gennemgang af institutionsrevisors revisionsdokumentation med henblik på at foretage en vurdering af institutionsrevisors varetagelse af opgaveløsningen.

Løbende samarbejde

Opgaveløsningen koordineres ved løbende møder mellem KU og Deloitte i henhold til den aftalte årsplan.

Resultatet af den udførte revision rapporteres i revisionsprotokollater og management letters.

Rigsrevisionen modtager kopi af underskrevet årsrapport og protokollater til deres gennemgang og dokumentation.

Underskriftsside

8. Underskriftsside

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 12. april 2023

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

København, den 12. april 2023

Erik Lyng Skovgaard Jensen
statsautoriseret revisor

Lars Hillebrand
statsautoriseret revisor

Bestyrelse

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 12. april 2023

Merete Eldrup
formand

Mikkel Bogh

Dorte Brix

Jesper Grodal

Jan S. Hesthaven

Kevin Hangaard Olesen

Pia Quist

Agnete Raaschou-Nielsen

Lars Rasmussen

Anne Sofie Tranberg

Birgitte Vedersø

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser indenfor revision, consulting, financial advisory, risikostyring, skat og dertil knyttede ydelser til både offentlige og private kunder i en lang række brancher. Deloitte betjener fire ud af fem virksomheder på listen over verdens største selskaber, Fortune Global 500®, gennem et globalt forbundet netværk af medlemsfirmaer i over 150 lande, der leverer kompetencer og viden i verdensklasse og service af høj kvalitet til at håndtere kundernes mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Vil du vide mere om, hvordan Deloittes omkring 415.000 medarbejdere gør en forskel, der betyder noget, så besøg os på Facebook, LinkedIn eller Twitter.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for en eller flere af Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), dets netværk af medlemsfirmaer og deres tilknyttede virksomheder. DTTL (der også omtales som "Deloitte Global") og alle dets medlemsfirmaer udgør separate og uafhængige juridiske enheder. DTTL leverer ikke ydelser til kunderne. Vi henviser til www.deloitte.com/about for nærmere oplysninger.